

Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia

Treball de final de grau

Títol: (In) Seguretat privada. Anàlisi de la privatització del servei a Espanya.

Autor: Ynaê Pastallé Leite

Tutor: Ixchel Pérez Duran

Data: 20 de maig de 2022

Grau en Ciència Política i Gestió Pública.

La seguretat pública va néixer a finals del segle XIX. Sota l'estat liberal, aquesta era una eina de l' statu quo per consolidar-se. Amb el pas dels segles, aquest servei es va començar a democratitzar i a formar part de l'agenda política. Aquest pas va apropar la seguretat a la ciutadania. Es va convertir en un estri per protegir les llibertats individuals que defensava el sistema.

Amb la globalització, les amenaces a les llibertats individuals han traspassat l'àmbit territorial i han augmentat. Davant d'aquest nou escenari, els cossos de força i seguretat de l'estat necessiten l'ajuda d'un tercer actor: la Seguretat Privada.

Al tractar-se d'un servei públic, la seguretat està legislada. La norma regula el seu funcionament i estipula quines són les seves competències, així com la bona i mala praxi. L'aparició de la seguretat privada en l'espai públic va obligar els estats a adaptar-se legislativament a aquesta. A Espanya va ser l'any 1992 quan va aparèixer la primera regulació legislativa per aquest actor. La Llei Orgànica 23/1992 del 30 de juliol emmarcava normativament la seguretat privada i dotava de competències força limitades a aquest agent. L'any 2014 la llei sobre seguretat privada va ser reformada, atorgant més espais i competències a aquesta. Actualment, la seguretat privada es defineix com a aquelles empreses que venen serveis de seguretat i com a un reforç dels cossos de força i seguretat de l'estat. Els treballadors del sector privat, al contrari que els cossos de l'estat, no són reconeguts com a autoritat.

Les empreses de seguretat privada son avui en dia un dels sectors més rellevants de l'economia espanyola. Els serveis que ofereixen són a tot arreu, des de la seguretat de la llar fins a serveis d'aeroports. És la seva presència en espais públics on més crida l'atenció.

L'anàlisi d'aquest treball se centra en aquells sectors que tenen més contacte amb la comunitat i que disposen de seguretat privada, com ara el servei de transport públic o espais lúdics.

La privatització d'un servei públic limita la capacitat d'acció de les administracions en la matèria. La seguretat, en tenir un contacte tan directe amb la comunitat, fa fàcilment palpable aquest fet. La mala praxi dels treballadors és difícil de controlar a causa de la seva situació laboral. Una mala execució al lloc de feina no té les mateixes conseqüències per un policia que un treballador del sector privat. El primer té el deure de representar a l'estat i el segon el de representar una empresa. Un altre factor molt important a tenir en compte, és el control del discurs d'odi dels treballadors. La reproducció de missatges d'odi per part d'agents d'empreses

privades no recau en les administracions públiques. Tot i oferir un servei públic són els agents privats qui tenen el control real dels treballadors.

Aquells qui treballen en el sector de la seguretat privada es queixen de les faltes de protecció que pateixen en els seus llocs de feina i de l'exposició als perills laborals. Sindicats de treballadors demanen que se'ls reconegui com autoritat, igualant-los així amb els policies. Reconèixer aquest nou actor com a autoritat pública pot suposar un perill per a les administracions. Atorgar aquesta posició a un actor privat, equivaldria a la pèrdua de competències en seguretat a l'estat.

L'augment de rellevància de la seguretat privada ha agafat per sorpresa a les administracions públiques. La legislació actual és poc realista amb la situació laboral del sector. La normativa és insuficient i la subcontractació d'empreses per a dur a terme aquest servei dificulta el seguiment dels treballadors.

Dotar de més competències o d'autoritat els serveis de seguretat privada, significa la pèrdua de control d'un servei imprescindible per a les administracions.

La contractació de les empreses de seguretat privada representa una reducció de les gestions de l'estat en seguretat. Les administracions públiques han d'exercir un control més exhaustiu dels cossos de seguretat pública i definir correctament les regulacions legislatives dels actors privats. La seguretat privada a Espanya necessita un marc normatiu realista, que sigui capaç de definir correctament quines són les competències dels treballadors del sector sense que l'estat perdi competències en seguretat.

Les conseqüències de la privatització d'aquest servei han de ser avaluades per les institucions. Entendre quina és la situació de la seguretat privada, és clau per evitar resultats negatius en l'execució futura del servei.

BIBLIOGRAFIA

Couselo, G. J. (1999). El papel de la policía en una sociedad democrática. *Reis*, 199-220.

Cox, S. M., McCamey, W. P., y Scaramella, G. L. (2014). *Introduction to policing*. Thousand Oaks (Cal.): SAGE.

Lasierra, F. G. (2016). Policía: modelos, estrategias y reformas. De la policía gubernativa a la seguridad plural. *Revista Policía y Seguridad Pública*, 205-234.

Ley orgánica 4/2014, de 4 de abril de seguridad privada. *Boletín Oficial del Estado*

Ley orgánica 23/1992, de 30 de julio de seguridad privada. *Boletín Oficial del Estado*